



Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 9/12

Luksemburg, 16 lutego 2012 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawach połączonych C-611/10 Waldemar
Hudziński / Agentur für Arbeit Wesel - Familienkasse i C-612/10
Jarosław Wawrzyniak / Agentur für Arbeit Mönchengladbach - Familienkasse

**Według rzecznika generalnego Jána Mazáka prawo UE nie stoi na przeszkodzie
temu, aby państwo członkowskie przyznało zasiłek na dzieci pracownikom
oddelegowanym i sezonowym**

*Prawo UE nie ustanawia jednak obowiązku przyznania takiego zasiłku i państwa członkowskie
mogą wykluczyć zapłatę zasiłku na dzieci lub zmniejszyć jego kwotę, jeżeli porównywalny zasiłek
jest wypłacany w innym państwie*

Rozporządzenie nr 1408/71¹ w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników migrujących stanowi, że co do zasady pracownik podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym jest zatrudniony. Jednakże, pracownicy oddelegowani do wykonywania pracy w innym państwie członkowskim (pracownicy oddelegowani) lub pracownicy tymczasowo wykonujący pracę w innym państwie członkowskim (pracownicy sezonowi) nadal podlegają ustawodawstwu z dziedziny zabezpieczenia społecznego tego państwa, w którym zazwyczaj pracują, a nie ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym rzeczywiście wykonują pracę.

Waldemar Hudziński (sprawa C-611/10) i Jarosław Wawrzyniak (sprawa C-612/10) zamieszkują w Polsce i są objęci polskim systemem zabezpieczenia społecznego. W. Hudziński, ojciec dwojga dzieci prowadzący działalność na własny rachunek jako rolnik, pracował w okresie od dnia 20 sierpnia 2007 r. do dnia 7 grudnia 2007 r. jako pracownik sezonowy w przedsiębiorstwie ogrodniczym w Niemczech. J. Wawrzyniak, mający jedną córkę, pracował w Niemczech jako pracownik oddelegowany w okresie od lutego 2006 r. do grudnia 2006 r.

Prawo niemieckie stanowi, że osoba niemająca stałego lub zwykłego pobytu w Niemczech ma prawo do zasiłku na dziecko, jeżeli podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Zasiłek nie jest jednak wypłacany w przypadku dziecka, na które przysługuje porównywalny zasiłek w innym państwie. Po złożeniu wniosków o objęcie podatkiem dochodowym w Niemczech, wspomniani pracownicy zwrócili się o przyznanie zasiłku na dzieci w wysokości 154 EUR miesięcznie za każde dziecko za okres wykonywania pracy w Niemczech.

Ich wnioski zostały oddalone z tego względu, że zgodnie z rozporządzeniem znajdowało zastosowanie nie niemieckie, ale polskie ustawodawstwo z dziedziny zabezpieczenia społecznego.

W tych okolicznościach Bundesfinanzhof (federalny trybunał finansowy, Niemcy) postanowił wystąpić do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy nawet w sytuacji, gdy Niemcy nie są właściwym państwem członkowskim na podstawie rozporządzenia nr 1408/71 i ich ustawodawstwo nie jest ustawodawstwem właściwym, prawo UE stoi na przeszkodzie temu, aby Niemcy przyznały w takim przypadku zasiłek na dzieci. Bundesfinanzhof zwrócił się ponadto z pytaniem, czy państwo członkowskie może wykluczyć prawo do zasiłków rodzinnych lub zmniejszyć ich kwotę, jeżeli porównywalny zasiłek może zostać przyznany w innym państwie członkowskim.

¹ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz.U. L 149, s. 2) w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem Rady (WE) nr 118/97 z dnia 2 grudnia 1996 r. (Dz.U. 1997 L 28, s. 1) zmienionym rozporządzeniem (WE) nr 647/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 kwietnia 2005 r. (Dz.U. L 117, s. 1).

W przedstawionej dzisiaj opinii rzecznik generalny Ján Mazák wyjaśnił najpierw, iż rozporządzenie ma na celu zapewnienie, że osoby, wobec których znajduje ono zastosowanie powinny być objęte systemem zabezpieczenia społecznego tylko jednego państwa członkowskiego w celu uniknięcia zbiegu właściwych ustawodawstw krajowych i wynikających z tego komplikacji.

Zdaniem rzecznika generalnego rozporządzenie nie określa prawa właściwego poprzez odesłanie do tego krajowego systemu zabezpieczenia społecznego, który jest najbardziej korzystny dla pracownika migrującego, ale poprzez posłużenie się obiektywnymi kryteriami, takimi jak miejsce zatrudnienia czy miejsce pobytu. Rozporządzenie ustanawia bowiem jedynie system koordynacji, nie wpływając na merytoryczne i proceduralne różnice pomiędzy systemami zabezpieczenia społecznego. W związku z tym, pracownik nie ma gwarancji, iż rozszerzenie zakresu jego działalności w ten sposób, że obejmuje on więcej niż jedno państwo członkowskie lub przeniesienie działalności do innego państwa członkowskiego nie wywoła zmian w zakresie zabezpieczenia społecznego. Mając na uwadze różnice zachodzące pomiędzy systemami zabezpieczenia społecznego poszczególnych państw członkowskich, takie rozszerzenie zakresu działalności lub jej przeniesienie może, w zależności od okoliczności danego przypadku, być dla pracownika korzystne lub niekorzystne pod względem zabezpieczenia społecznego.

Rzecznik generalny J. Mazák uznał jednak, że orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości w tej dziedzinie pokazuje, że rozporządzenie należy interpretować w sposób korzystny dla pracowników migrujących, co oznacza, iż **prawo UE nie może wywoływać skutku w postaci pozbawienia państwa członkowskiego, nawet jeżeli nie jest ono państwem właściwym, prawa do przyznania pracownikom zasiłków socjalnych przewidzianych w jego ustawodawstwie krajowym.**

Rzecznik generalny podkreślił jednak równocześnie, że **w takich sytuacjach państwo członkowskie nie ma obowiązku przyznania tego rodzaju zasiłków.** Prawo UE nie ogranicza kompetencji państw członkowskich w zakresie organizacji ich systemów zabezpieczenia społecznego i – w braku harmonizacji na poziomie EU – do ustawodawstwa każdego państwa członkowskiego należy określenie przesłanek uzyskania świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego, jak również ich wysokości oraz długości okresu ich otrzymywania.

W konsekwencji, z tego względu, że prawo UE nie nakłada na państwa członkowskie obowiązku przyznania zasiłku na dziecko w takich okolicznościach, przepisów krajowych wykluczających wypłatę takiego zasiłku lub zmniejszających jego kwotę nie należy uważać za niezgodne z prawem UE.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał Sprawiedliwości nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793